

ZARZĄD POWIATU NOWOMIEJSKIEGO

**PODSUMOWANIE w ramach OCENY ODDZIAŁYWANIA NA
ŚRODOWISKO do przyjętego
„Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowomiejskiego
do 2030 roku”**

Nowe Miasto Lubawskie, kwiecień 2023 r.

SPIS TREŚCI

1. Wstęp	3
2. Ramowy przebieg strategicznej oceny oddziaływania na środowisko	3
3. Uzgodnienie stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie	3
4. Sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko	4
5. Uzyskanie wymaganych opinii	4
6. Zapewnienie udziału społeczeństwa w opiniowaniu	4
7. Podsumowanie i wnioski z przebiegu postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko	5
7.1 Ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko	5
7.2 Zgłoszone uwagi i wnioski	5
8. Wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko	6
9. Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu	6
10. Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych	7

1. WSTĘP

Podstawę prawną do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko stanowią: Dyrektywa nr 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21.07.2001 r., str. 30—37) oraz ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1029 ze zm.) – zwana dalej „ustawą”.

Zgodnie z art. 55 ust. 3 ustawy do przyjętego dokumentu załącza się pisemne podsumowanie zawierające uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych, a także informację, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione:

- ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko;
- opinie właściwych organów (Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego);
- zgłoszone uwagi i wnioski;
- wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone;
- propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.

Przedmiotem oceny oddziaływania na środowisko był projekt Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowomiejskiego do 2030 roku. Program Ochrony Środowiska to dokument, który na poziomie samorządu lokalnego ma pomóc w realizacji celów zrównoważonego rozwoju. To również narzędzie realizacji polityki ochrony środowiska państwa na szczeblu lokalnym.

2. RAMOWY PRZEBIEG STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Postępowanie w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko przebiegało w trzech etapach:

- uzgodnienie stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko,
- sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko,
- uzyskanie wymaganych opinii oraz zapewnienie udziału społeczeństwa w opiniowaniu.

3. UZGODNIENIE STOPNIA SZCZEGÓŁOWOŚCI INFORMACJI ZAWARTYCH W PROGNOZIE

Zgodnie z art. 53 w związku z art. 57 ust. 1 pkt 2 i art. 58 ust.1 pkt 2 ustawy – organ (Zarząd Powiatu w Nowym Mieście Lubawskim) opracowujący projekt dokumentu „Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowomiejskiego do 2030 roku” uzgodnił zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska i Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie uzgodnił zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie – pismem WOOŚ.411.52.2022.MP z dnia 12.05.2022 r.

Warmińsko-Mazurski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Olsztynie również uzgodnił zakresu i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie – pismem ZNS.9022.3.40.2022.W z dnia 11.05.2022 r.

Obydwa organy zakres i stopień szczegółowości niniejszej prognozy określił jako zgodny z art. 51 ust. 2 pkt 1-3 oraz art. 52 ust. 1-2 ustawy.

4. SPORZĄDZENIE PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Prognoza oddziaływania na środowisko została opracowana zgodnie z art. 51 ust. 2 i art. 52 ust. 1 i 2 ustawy, zgodnie ze szczegółowym zakresem uzgodnionym z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Olsztynie oraz Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Olsztynie.

5. UZYSKANIE WYMAGANYCH OPINII

W ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projekt Programu wraz z prognozą został pozytywnie zaopiniowany przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie (opinia WOOŚ.410.159.2022.MP z dnia 09.12.2022 r.) oraz przez Warmińsko-Mazurskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego (opinia ZNS.9023.3.102.2022.W z dnia 11.11.2022 r.).

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie wyraził opinię bez sformułowania uwag, sugestii i zaleceń.

Warmińsko-Mazurski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny także nie wniósł uwag do przedłożonych dokumentów.

Przed przyjęciem dokumentu, formalnie poza ramami strategiczną oceną oddziaływania na środowisko, zgodnie z art. 17 i 18 z dnia 27 kwietnia 2001 r. – *Prawo ochrony środowiska* (t.j. Dz.U. 2022 r. poz. 2556 z późn.zm.) projekt Programu został zaopiniowany przez Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego, a następnie przyjęła go Rada Powiatu.

6. ZAPEWNIENIE UDZIAŁU SPOŁECZEŃSTWA W OPINIOWANIU

Organ opracowujący projekt Programu, tj. Zarząd Powiatu w Nowym Mieście Lubawskim podjął 24 marca 2022 r. uchwałę nr 122/788/2022 r. o przystąpieniu do sporządzenia „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowomiejskiego do 2030 roku” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko. Następnie, działając na podstawie art. 39 ust. 1 oraz art. 54 ust. 2 ustawy, obwieszczeniem podał do publicznej wiadomości informację o przystąpieniu do opracowania dokumentu, dając możliwość czynnego uczestnictwa w jego wykonaniu.

Konsultacje społeczne odbyły się w formie umieszczenia projektu Programu na stronie internetowej organu www.powiat-nowomiejski.pl z możliwością zapoznania się z projektem dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, zgłaszania uwag i propozycji pisemnie, drogą mailową lub osobiście w siedzibie Wydziału Środowiska i Rolnictwa Starostwa Powiatowego w Nowym Mieście Lubawskim przez 21 dni od 20 grudnia 2022 r. do dnia 13 stycznia 2023 r. Zawiadomienie umieszczono także na tablicy ogłoszeń Starostwa Powiatowego w Nowym Mieście Lubawskim.

W przewidzianym w zawiadomieniu okresie nie wniesiono uwag.

Tym samym działając w myśl powyżej przytoczonych artykułów ustawy, wypełniono wymogi procesu konsultacji społecznych.

7. PODSUMOWANIE I WNIOSKI Z PRZEBIEGU POSTĘPOWANIA W SPRAWIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

7.1 USTALENIA ZAWARTE W PROGNOZIE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Celem Prognozy była identyfikacja i ocena stopnia oraz sposobu uwzględnienia aspektów środowiskowych w analizowanym dokumencie.

W Prognozie odniesiono się także do niezbędnych zapisów Programu tak, by w jak największym stopniu był on spójny i komplementarny z zasadami zrównoważonego rozwoju oraz innymi dokumentami programowymi. Analizowano również możliwości eliminacji lub ograniczenia niepożądanych i nieakceptowanych zadań i działań zapisanych w Programie.

Przeprowadzona analiza wykazała, że wdrożenie Programu będzie miało pozytywny wpływ na środowisko i jego zasoby, a przyjęte założenia oraz planowane działania mogą spowodować poprawę istniejącego stanu środowiska i warunków życia mieszkańców powiatu.

Jedynie w niektórych przypadkach realizacja zapisów Programu może powodować ujemny wpływ na określone elementy środowiska i mieszkańców powiatu. Wpływ ten będzie chwilowy lub krótkotrwały i głównie związany z procesem budowlanym, który ma charakter lokalny. Te ewentualnie negatywne efekty, które wiążą się najczęściej z działaniami inwestycyjnymi i które nie są całkowicie do uniknięcia, powinny w każdym przypadku być analizowane i minimalizowane.

Analizowany Program w większości swoich zapisów obejmuje odwołania i cele związane z zapewnieniem zrównoważonego rozwoju powiatu. Jest to dokument w pełni zgodny z pozostałymi ważnymi i strategicznymi dokumentami wewnętrznymi Powiatu Nowomiejskiego.

Prognoza w konkluzji stwierdza, iż przy formułowaniu ostatecznej wersji dokumentu proponuje się uzupełnić jego treść o zapisy mające na celu zapobieganie, ograniczanie i kompensację przyrodniczą poprzez uzupełnienia tekstu przy wybranych zadaniach szczegółowych. Zostało to uwzględnione przy formułowaniu ostatecznej wersji projektu.

Wnioski końcowe Prognozy są następujące:

- ⇒ projekt dokumentu jest zgodny z zasadą zrównoważonego rozwoju;
- ⇒ w wyniku realizacji zadań szczegółowych projektu dokumentu nie nastąpi pogorszenie stanu sanitarnego ani stanu środowiska ani jakości krajobrazu;
- ⇒ przewiduje się pozytywne oddziaływania na przyrodę, środowisko i ludzi, poprawę stanu sanitarnego i jakości krajobrazu.

7.2. ZGŁOSZONE UWAGI I WNIOSKI

W ramach procedury opiniowania projektu Programu wraz z prognozą przez organy wskazane w ustawie, ze strony Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Olsztynie nie wniesiono uwag wymagających uzupełnień lub zmian w ww. dokumentach. Ewentualne takie uwagi mimo, iż miałyby i tak charakter niewiązący, powinny zostać jednak wnikliwie przeanalizowane i wzięte pod uwagę przy opracowywaniu końcowej wersji projektu.

Uwag nie wniesiono także w ramach udziału społeczeństwa w opracowywaniu dokumentu.

Tym samym można uznać, iż na etapie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko nie było zastrzeżeń co do treści projektu „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowomiejskiego do 2030 roku”. Nie pojawiły się także sugestie i zalecenia co do modyfikacji jego treści. Wynikało to, w ocenie organu sporządzającego dokument, z przyjętego na samym początku procesu opracowywania założenia, iż ma być on spójny z dotychczas istniejącymi programami i strategiami, w szczególności dotyczącymi polityki ekologicznej państwa, województwa, gmin powiatu oraz uwzględniać oczekiwania społeczne w tej kwestii.

8. WYNIKI POSTĘPOWANIA DOTYCZĄCEGO TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Na mocy prawa polskiego ustawa jest aktem prawnym regulującym transgraniczną ocenę oddziaływania na środowisko oraz zasady postępowania w sprawach transgranicznego oddziaływania na środowisko. Wskazuje ona na konieczność uwzględnienia w dokumencie prognozy informacji o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko w rozumieniu oddziaływania na obszary leżące poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Podstawą do podjęcia oceny transgranicznej jest stwierdzenie możliwości wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania w wyniku realizacji któregośkolwiek działania projektu dokumentu. W ramach opracowania prognozy dla projektu Programu nie stwierdzono przesłanek na podstawie których należałoby przeprowadzić procedurę transgranicznej oceny oddziaływania na środowisko, a projektowane działania będą miały wyłącznie charakter lokalny.

9. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE METOD I CZĘSTOTLIWOŚCI PRZEPROWADZANIA MONITORINGU SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ DOKUMENTU

Program będzie poddawany systematycznej, okresowej analizie i ocenie oraz w razie potrzeby aktualizowany w zakresie dostosowania go do zmieniających się uwarunkowań.

Monitorowanie jest procesem systematycznego zbierania, raportowania i interpretowania danych. Dostarcza informacji o postępie realizacji i efektywności wdrażania poszczególnych projektów oraz programów, jak i sposobie oraz prawidłowości wykorzystania udzielonej pomocy finansowej. Monitorowanie dotyczyć będzie przede wszystkim kontroli realizacji poszczególnych projektów oraz osiągnięcia planowanych wskaźników produktów i rezultatów.

Monitoring prowadzony będzie w zakresie rzeczowym i finansowym. Ten pierwszy będzie obejmował dane obrazujące postęp we wdrażaniu dokumentu oraz umożliwienie oceny jego wykonania w odniesieniu do ustalonych celów i będzie prowadzony w dwóch kategoriach:

- wskaźniki produktu,
- wskaźniki rezultatu.

Monitoring finansowy będzie obejmował natomiast dane realizacji projektów, będących podstawą do oceny sprawności wydatkowania przeznaczonych na nie środków finansowych.

Do monitorowania oceny realizacji Programu i jego aktualizacji, służyć będzie system współpracy pomiędzy podmiotami zaangażowanymi w realizację Programu. Na ten system składają się:

- zespół osób zarządzających Programem;
- partnerzy, w tym:
- radni,

- mieszkańcy powiatu,
- przedsiębiorcy,
- organizacje pozarządowe,
- partnerzy instytucjonalni.

Program odnosi się do różnych wskaźników obrazujących poszczególne obszary działań, ale nie wskazuje konkretnego zbioru wskaźników monitorujących postęp we wdrażaniu oraz rezultaty działań zawartych w Programie, które mają odpowiedzieć na pytanie o trafność zaplanowanych, wykonanych i zakończonych projektów w odniesieniu do potrzeb, ocenić efekty i korzyści z ich wdrożenia, a także ich wpływ na kwestie horyzontalne.

Omawiane w Programie wskaźniki odnoszą się do celów środowiskowych. Zdefiniowano jednak wskaźniki, które mogą stanowić źródło monitorowania i oceny osiągnięcia poszczególnych działań. Są one komplementarne w odniesieniu do zdefiniowanych w Programie działań.

Głównym koordynatorem realizacji „Programu Ochrony Środowiska” będzie Zarząd Powiatu.

Realizacja Programu będzie wymagała współdziałania z innymi jednostkami samorządu terytorialnego, Wojewodą i podległymi mu służbami, jednostkami gospodarczymi i społecznymi, które posiadają odpowiednie kompetencje, określone w przepisach prawnych, a także pozarządowymi organizacjami ekologicznymi.

Zgodnie z wymogiem art. 18 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska, Zarząd Powiatu powinien co 2 lata dokonywać oceny realizacji programu i przygotowywać raporty z wykonania zadań, zawartych w Programie. Raporty te powinny być przedstawione Radzie Powiatu. Ocena realizacji Programu odbywa się w ramach corocznego Raportu o stanie powiatu.

Ocena realizacji Programu będzie zawierać:

- ✓ kontrolę wykonania zadań określonych w harmonogramie realizacji Programu do 2030 roku;
- ✓ ocenę realizacji celów i działań określonych w Programie, opartą na wskaźnikach charakteryzujących stan środowiska.

10. UZASADNIENIE WYBORU PRZYJĘTEGO DOKUMENTU W ODNIESIENIU DO ROZPATRYWANYCH ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowomiejskiego do 2030 roku jest dokumentem szczebla powiatowego, charakteryzującym się znacznym stopniem ogólności.

Dla ogólnie określonych działań w Programie, ocena oddziaływań na komponenty środowiska ma charakter ogólnego wnioskowania. Realizowanie celów strategicznych, operacyjnych i podejmowanych działań założonych w Strategii jest słusznym i potrzebnym wariantem. W ramach Programu przewidywane cele i działania powiązane są ze sobą i mogą mieć potencjalne oddziaływanie na obszary oceniane, zgodnie z obowiązującymi przepisami, w tym Dyrektywą w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko.

Program zakłada osiągnięcie określonych celów w wyniku podjęcia skutecznych działań. Wszystkie one będą miały pośredni i bezpośredni wpływ na życie mieszkańców oraz stan środowiska. Część z nich jest niezbędna do zapewnienia zrównoważonego rozwoju powiatu i jej mieszkańców. Niektóre mogą mieć, krótkotrwały i niewielki, negatywny wpływ na środowisko i należy rozważyć ich alternatywy. Należy jednak zaznaczyć, że pozostawienie wariantu „0”, czyli stanu obecnego, nie zawsze jest najbardziej korzystne dla ochrony środowiska.

W ramach dokonanej oceny, wykonano analizę wariantów, a następnie przeprowadzono ocenę wariantu najbardziej korzystnego dla środowiska w odniesieniu do:

- oddziaływania na środowisko
- wpływu na standardy jakościowe
- ochrony zasobów.

W oparciu o dokonaną analizę wariantów i wnioski końcowe Prognozy można stwierdzić, iż przyjęty jako ostateczny projekt dokumentu:

- ⇒ **jest zgodny z zasadą zrównoważonego rozwoju;**
- ⇒ **zapewnia, że w wyniku realizacji zadań szczegółowych nie nastąpi pogorszenie stanu sanitarnego ani stanu środowiska ani jakości krajobrazu;**
- ⇒ **pozwała przewidywać w konsekwencji jego realizacji pozytywne oddziaływanie na przyrodę, środowisko i ludzi, poprawę stanu sanitarnego i jakości krajobrazu.**

CZŁONEK ZARZĄDU

Jerzy Czaplński

PRZEWODNICZĄCY ZARZĄDU

Andrzej Ochlak